

Klimatinvesteringar 2021-2023

Stadsdelsnämnden har tidigare genomfört stora investeringar med syfte att minska verksamheternas klimatpåverkan och för att öka energieffektiviteten. Investeringarna har genomförts inom i princip samtliga verksamhetsområden i nära samverkan med Micasa, Sisab och trafiknämnden. De tänkte investeringsplanerna fortsätter inför nästa treårsperiod och framöver vill nämnden satsa på att stärka verksamhetslokalers och parkers tålighet för klimatrelaterade händelser. Nämnden planerar att göra strategiska investeringar som ger god effekt för särskilt utsatta grupper så som barn, personer med funktionsnedsättning och äldre för att minska sårbarheten i verksamheterna på både lång och kort sikt. På grund av hög personalomsättning under 2019 har flera planerade projekt för 2020 skjutits fram till 2021.

Klimatanpassning: Kylning av byggnader

Sommaren 2018 gav oss en inblick i hur pass varma somrarna i Stockholm faktiskt kan bli nu och framöver. Detta var ett bevis på att klimatadaptation är ett måste i dagens samhälle. För att hantera framtida värmeböljor vill nämnden installera fjärrkyla i verksamhetslokalerna. Genom detta kan verksamheten garantera ett bra klimat för så väl brukare som medarbetare. Lokaler med särskilt strategisk funktion ska prioriteras, exempelvis större förskolor som kan användas som sommaröppna förskolor där barn från flera förskoleverksamheter samlas.

För att genomföra investeringarna krävs samverkan med SISAB och Micasa. Kostnaderna är en uppskattning.

Frikyla i verksamhetslokaler		
	Aktivitet	Kostnad
2021	Inköp och installation av frikyla i cirka fyra förskolelokaler.	2 800 000 kr (700 000 kr/förskola)
2022	Inköp och installation av frikyla i gruppbestäder och övriga verksamhetslokaler.	2 000 000 kr
2023	Inköp och installation av frikyla i äldreomsorgens verksamhetslokaler.	5 000 000 kr
Totalt		9 800 000 kr

Klimatanpassning: Lokala dagvattenåtgärder

Stadsdelsförvaltningen vill under planperioden kartlägga de platser som är särskilt utsatta vid skyfall och ökade vattenmängder. Syftet är att öka parkernas tålighet och öka beredskapen för kommande klimatförändringar. De tänkta åtgärderna handlar alltså om klimatanpassning snarare än att minska vår klimatpåverkan. En förstudie ska göras för att identifiera platserna och föreslå åtgärder som kan genomföras, utredningen ska användas som grund för vidare ansökningar av klimatinvesteringar. Arbetet som Kungsholmens stadsdelsförvaltning har genomfört i Rålambshovsparken ska användas som referensprojekt och gott exempel. Förvaltningen avser även att söka för åtgärder på platser som redan nu identifierats som sårbara. Blomsterdalen är en mycket populär stadsdelspark med högt slitage och stora höjdskillnader som leder till översvänningsproblematik både vinter- och sommartid. Området har en hög exploatering och parken har en mycket viktig funktion för närliggande förskolor och skolor som använder parken som vistelseyta dagligen.

För att genomföra investeringarna krävs samverkan med främst trafikkontoret men även exploateringskontoret är en viktig samverkanspart. Kostnaderna är en uppskattning.

Dagvattenåtgärder i stadsdelsområdets parkmark		
	Aktivitet	Kostnad
2021	Kartlägga stadsdelsområdet för att identifiera platser som är särskilt sårbara vid skyfall och föreslå lämpliga åtgärder för att hantera detta. Konsult genomför utredningen.	700 000 kr
2022	Genomföra föreslagna åtgärder	4 000 000 kr
2023	Genomföra föreslagna åtgärder	2 000 000 kr
Totalt		6 700 000 kr

Dagvattenåtgärder i parkmark i samarbete med TK		
	Aktivitet	Kostnad
2021	Anlägga stenkista i stadsdelsparken Blomsterdalen	1 000 000 kr
2022	Anlägga vattenmagasin i stadsdelsparken Blomsterdalen	1 000 000 kr
2023	-	-
Totalt		2 000 000 kr

Klimatanpassning: Biokolsbäddar

För att bidra till minskningen av koldioxid i luften avser förvaltningen att anlägga växtbäddar innehållandes biokol. Biokol i sig är lagrad koldioxid och trädet som står i bädden lagrar också koldioxid när det växer. Biokolsbäddar fungerar också som dagvattenlösningar och är således en åtgärd både för att minska klimatpåverkan och för adaptation.

För att genomföra investeringarna krävs samverkan med trafikkontoret som ansvarar för allmän platsmark planlagd som torg. Kostnaderna är en uppskattning.

Biokolsbäddar på torg i samarbete med TK		
	Aktivitet	Kostnad
2021	Anlägga biokolsbäddar i planteringsytor på Nybohovstorget	2 000 000 kr
2022	-	-
2023	-	-
Totalt		2 000 000 kr